

Verksamhetsrapport delår 2018

Lärandenämnd

Ordförande: Gerd Olsson (S)

Förvaltningschef: Ingela Rauhala

Ekonomi och verksamhet

Belopp i tusen kronor (tkr)

Drifredovisning	Uffall		Budget Avvikelse		Uffall i		Avvikelse	
	2017-08	2018-08	Årsbudget	Årsbudget	%	Årsprognos	årsbudget	
Intäkter	96 073	91 347	83 998	7 349	126 538	72,2%	137 313	10 775
Personalkostnader*	-389 643	-390 783	-381 646	-9 137	-601 872	64,9%	-621 647	-19 775
Övriga kostnader	-231 516	-244 151	-245 001	851	-366 169	66,7%	-366 169	0
Netto	-525 086	-543 587	-542 649	-937	-841 503	64,6%	-850 503	-9 000

Nettoavvikelse i %

-0,2%

-1,1%

Varav övriga kostnader utöver budget: -232
Dessa kostnader ingår i de rader som är märkta med *

-450

Belopp i tusen kronor (tkr)

Drifredovisning per verks (netto)	Uffall		Budget Avvikelse		Uffall i		Avvikelse	
	2017-08	2018-08	Årsbudget	Årsbudget	%	Årsprognos	årsbudget	
Förvaltningsövergripande	-85 197	-35 556	-39 808	4 252	-67 074	53,0%	-64 374	2 700
Fristående/andra kommuner	-32 556	-38 425	-40 106	1 682	-59 158	65,0%	-56 358	2 800
- varav Förskola	-8 813	-8 134	-8 483	350	-12 550	64,8%	-11 950	600
- varav Grundskola	-23 798	-27 175	-31 148	3 974	-46 080	59,0%	-41 080	5 000
- varav Grundsärskola	-502	-612	-603	-10	-1 205	50,8%	-1 105	100
- varav Gymnasieskola	-710	-3 059	-779	-2 280	-1 194	256,2%	-3 494	-2 300
- varav Gymnasiesärskola	1 268	555	907	-352	1 871	29,7%	1 271	-600
Förskola	-119 478	-122 133	-128 136	6 004	-192 373	63,5%	-190 373	2 000
Grundskola	-190 087	-227 171	-216 110	-11 061	-339 159	67,0%	-349 159	-10 000
Grundsärskola	-9 038	-11 116	-9 302	-1 814	-14 731	75,5%	-19 231	-4 500
Gymnasieskola*	-60 189	-75 282	-75 496	214	-115 744	65,0%	-115 244	500
Gymnasiesärskola	-11 036	-10 215	-11 250	1 036	-18 172	56,2%	-17 672	500
Vuxenutb. o Vägledning	-17 505	-23 690	-22 440	-1 250	-35 092	67,5%	-38 092	-3 000
Netto	-525 086	-543 587	-542 649	-937	-841 503	64,6%	-850 503	-9 000

Kommunfullmäktige beslutar:

Att 5 mkr av Lärandenämndens sökta 10 mkr får beaktas i bokslut 2018 (KF § 32) 5 000

Att Lärandenämndens ansökan om 2 mkr till vuxenutbildningen får avropas vid behov (KF § 32) 2 000

Kostnader för SSPF-projektet, projekt finansierat via Sociala investeringsfonden. 450

Prognostiserad avvikelse som hanteras enligt Lärandenämndens beslut (§50) -1 550

Avvikelser gentemot budget

Lärandeförvaltningen prognostiserade inför sommaren en negativ avvikelse mot budget motsvarande 11,4 mkr. Den prognosen har redovisats till nämnd och förslag på åtgärder har beslutats (lärandenämnden 3 maj 2018 §50). Det arbetet som pågår i verksamheterna för en budget i balans, förvaltningens förmåga att söka statsbidrag, att barn och elever väljer kommunala enheter i större omfattning än tidigare prognos samt problematiken med vakanser och lärarbrist gör att förvaltningens prognos har förbättrats något.

Förvaltningsövergripande

Elevehälsan kommer att leverera ett överskott med anledning av vakanta tjänster. Omsättningen av skolkuratorer är hög med anledning av brist på socionomer men även utifrån att de behöver ha delade tjänster mellan fler enheter vilket inte är attraktiva tjänster. Där vi kunnat resursförstärka med skolkurator på heltid ser vi ett klart positivt skolresultat. Elevehälsans prognos visar på ett överskott mot budget. Satsningen på att möjliggöra för de som vill fortsatt att arbeta efter 65 år som lärare 80-90-100 har inte nyttjas i den omfattningen som var beräknat. Det genererar ett överskott på ett centralt konto medan det påverkar verksamheternas konton med ökade kostnader, för vikarier samt rekryteringskostnader då vakanser uppstår efter pensioneringar. Med anledningen av den stora bristen på lärare och det omfattande arbetet med rekrytering som belastar rektorer och påverkar administrationen på skolorna, beslöts att personalavdelningen skulle anställa ett stöd för detta arbete. Rekryteringen har dragit ut på tiden och nu är den nya kompetensen på plats. Med anledning av förseningen ger även detta ett litet överskott i förhållande till budget. Regeringen har beslutat om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Lärandenämnden beslutade om en digitaliseringsstrategi juni 2018. För att påbörja arbetet ger det något ökade kostnader i grundskolan som täcks av centrala konton. Skolskjutsar är även det en osäkerhetsfaktor då förskoleklass blivit obligatorisk och skolskjutskostnaderna för denna grupp varit svår att beräkna. Fortfarande dras lärandenämnden med ett underskott för busskorterna Ung i Glada Hudik som alla elever i åk 7-9 grundskola och gymnasieskola har.

Prognosen har en del inbyggda osäkerhetsfaktorer och en är löner till lärare då läraravtalet inte är klart.

Fristående/andra kommuner

Förskolans prognos är något färre barn i fristående förskolor och andra kommuner, men de högre kostnaderna för särskilt stöd väger upp det. Prognosen gällande intäkterna är att de blir högre än budget. Hur stor del som beror på fler barn och hur stor del som beror på avvikelse mot budgeterad snittintäkt återstår att analysera i bokslutet.

Grundskolans prognos är lägre intäkter och kostnader och framförallt kostnaderna. Det är bland annat färre elever som ger denna avvikelse, men även snittkostnaden per elev påverkar. Hur stor del som beror på färre elever och hur stor del som beror på avvikelse mot budgeterad snittkostnad återstår att analyseras i bokslutet.

Efter grundskolans prognos så är det gymnasieskolans prognos som avviker mest. Där är prognosen att både intäkter och kostnader avviker negativt mot budget. Hur stor del av

avvikelsen som beror på antalet elever och hur stor del som beror på avvikelse mot budgeterat snitt återstår att analysera i bokslutet.

Gymnasiesärskolans prognos är högre kostnader per elev än budget.

Förskola

Prognosen är ett överskott på 2 mkr vid årets slut. Under första halvåret har förskolan haft 28 barn fler än budgeterat. Trots fler barn har personalkostnaderna varit lägre än budget, vilket beror på flera faktorer. Vakanta förskolechefstjänster och sjukskrivningar ger ett överskott, samtidigt som arbetsbelastningen varit betydlig för kvarvarande chefer. Kostnaderna för särskilt stöd beräknas bli lägre än budgeterat under hösten.

Sjukskrivningarna i förskolan har gått ner en procentandel jämfört med halvårsbokslut 2017 och detta har påverkat vikariekostnaderna positivt. Dessutom har kostnaderna per vikarietimme från rekryteringsenheten minskat.

De tuffa besparingarna okt-dec 2017 ger fortfarande effekter i form av en försiktighet på enheterna. Legitimerade förskollärare är attraktiva medarbetare även i andra verksamheter vilket innebär en ökad konkurrens om dessa tjänster. I förlängningen innebär detta vakanta tjänster som visserligen ersätts med vikarier med annan kompetens men även med lägre lön. En positiv budgetavvikelse men även en kompetens och kvalitetsförlust för högre måluppfyllelse.

Verksamheten har ett fortsatt uppdrag att minska barngruppernas storlek till först och främst 2016 års nivå. Utifrån sommarens extremvärme kommer åtgärder att göras under hösten för att öka solskydd för våra sommaröppna förskolor. Arbetsmiljön måste vara prioriterad.

Grundskola

Stark ekonomisk återhållsamhet har gällt för våra grundskolor under delåret. Utifrån krav i skollag och arbetsmiljölag har ändå vissa investeringar gjorts. Fortsatt stor vikt har lagts på rektors uppföljning av enhetens ekonomi. Regelbundna träffar med ekonom har bokats in månadsvis av berörda rektorer.

Prognos efter analys pekar på ett underskott om 10 Mkr.

Analysen visar att det är grundskolornas stödverksamhet som står för underskottet och personalkostnader i samband med det. Grunden till underskottet är dock att verksamheten har för stora kostnader kopplade till lokaler (skolstruktur) som gör att underskottet uppkommer.

Övriga kostnader inom grundskolan är övriga personalkostnader som är inräknat inom budgetram. Exempelvis kostnader för lärare, specialpedagoger, personal inom fritidshem och förskoleklass.

Kopplar vi kvantiteter med kvalitet så ser vi att grundskolans kvalitet ligger väl till i jämförelse med riket. Kunskapsresultaten och satta betyg är på väg upp vilket tyder på att de insatser som görs är riktiga och får positiv effekt för våra elevers utveckling mot starka, ansvarstagande samhällsmedborgare med hög valfrihet.

Grundsärskola

Prognosen pekar på ett underskott på 4,5 Mkr för grundskolan vid årets slut. Inom detta verksamhetsområde har antalet elever inom träningskolan ökat vilket påverkar personalkostnaderna negativt på grund av mycket stora stödbehov. Införandet av den obligatoriska förskoleklassen har påverkat och gjort att flera elever börjar grundskolan tidigare.

Grundskolans kvalitet i verksamheten är hög och tillgodoser idag elevernas individuella behov av utveckling och lärande.

Gymnasieskola

Hittills levererar gymnasieskolan enligt plan. Budget hålls av alla enheter och årsprognosen pekar mot ett litet positivt resultat. Stram ekonomisk uppföljning och ekonomisk medvetenhet ger skolan möjlighet att klar den nedjusterade elevpengen. Skolenhet 4 fortsätter att bidra med ett överskott som härleds till förmågan att söka och få statsbidrag samt att fler asylsökande finns kvar. Kostnader som vi inte kunnat balansera fullt ut handlar om 1:1 datorer och den planerade avvecklingen av fasta datorer som ej hunnit genomföras.

Gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolan gör ett positivt resultat jämfört med budget. Den positiva avvikelsen beror på att arbetet med att anpassa personal till en minskande elevkull har varit lyckosamt. Bidragande till överskottet är också att legitimerad personal inte kunnat rekryteras.

Vuxenutbildning och vägledning

Verksamheterna vid CUL klarar sin budget med undantag av vuxenutbildning och SFI. I dessa fall handlar underskotten om minskad möjlighet att upparbeta statsbidrag då resurserna för denna verksamhet har getts i kommunbidrag, som inte vidarebudgeterats till verksamheten. Fortsatta behov av personal riktade mot återvändande SFI elever, inget statsbidrag finns att upparbeta för denna grupp. Det negativa resultatet för dessa båda verksamheter koordinerar med det förutspådda underskott som flaggades inför budget 2018. Yrkesvägledningen visar även de på ett överskott med anledning av svårigheten att rekrytera dvs. vakanser i verksamheten.

Åtgärder och förväntade effekter

Grundskolan, grundskolan och vuxenutbildningen fortsätter att visa på underskott. För grundskolans del är det ett omfattande underskott. Åtgärder har vidtagits inom grundskolan, men verksamheten har klara problem med att ta sin verksamhet i balans utifrån den rådande skolstrukturen och elevernas behov av stöd. Utan åtgärder skulle underskottet nästan varit dubblerat. Fortsatt uppföljning med prognoser och redovisning av vidtagna åtgärder sker mellan verksamhetschef och rektorer. Grundskolans underskott har uppkommit genom fler placerade träningskoleelever. Även denna kostnadsutökning för verksamheten bör följas upp inför kommande budgetarbete.

Centralförvaltning kommer att generera överskott som kommer att bidra till att minska underskottet för nämndens verksamheter. Gymnasieskolan och gymnasiesärskolan levererar genom återhållsamhet besparingar och kompenserar de underskott som uppkommit i förvaltningen. Förskolan bidrar även de till att hålla tillbaka ett överskridande i förvaltningen och balanserar på så sätt delar av träningskolan prognostiserade underskott.

Dock återstår de nödvändigaste åtgärderna för att få en budget i balans med bibehållen utökad kvalitet, en ny skolstruktur.

Viktiga händelser

- Förskoleklassen har blivit en obligatorisk skolform.
- Lovskolan har blivit obligatorisk.
- Moderna språk i åk 6 har blivit obligatoriskt i och med införandet av stadiindelad timplan i grundskolan.
- Qualis certifierade skolor Enånger, Iggesunds skola, Västra skolans grundsärskola och Östra skolans grundsärskola.
- Kunskapsresultaten i åk 9 är klart förbättrade utifrån tidigare år. Ett trendbrott genom höjt meritvärde och högre behörighet till gymnasieprogram.
- Bromangymnasiet beviljas 9 miljoner i EU-bidrag för internationella utbyten.
- En av Sveriges främsta tränare (Jimmy Ekstedt) till NIU-truppgymnastik.
- Elever från restaurang- och livsmedelsprogrammet vann Juniormedaljen 2.0. Tävlingen arrangeras av Svenska Kockars Förening Gävleborg Dalarna.
- Av första årskullen på 30 elever som gick ut i december 2017 från yrkesutbildningarna för nyanlända (som kombineras med kurser inom svenska språket) var 23 elever av 30 i arbete januari 2018.
- Cul (centrum för utveckling och lärande) blev beviljade att starta yrkesutbildningarna inom pedagogik och industri.
- Ett samarbete med högskolan i Gävle "Språket som nyckel" med en kommundoktorand, Viktoria Waagaard, har inletts under året.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet & Öka sysselsättningen i form av arbete eller utbildning

NÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Höja utbildningsnivån i kommunen

Den ökade måluppfyllelsen inom lärandenämndens alla verksamheter är ett resultat över hur de olika verksamhetsdelarna har samverkat mot gemensamma mål. Lärandenämndens fyra mål*) har bidragit till att öka måluppfyllelsen och på så sätt höja utbildningsnivån i kommunen. Medvetenhet om att vi alla är en förutsättning för varandras arbete har ökat, vi lär oss av varandra och vi hämtar stöd genom samarbete och samverkan för att gemensamt nå målen. De gemensamma dialogdagarna mellan nämndens politiker, rektorer, förskolechefer, verksamhetschefer och enhetschefer är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet. Dialogdagarna börjar alltid med en redovisning över vilka resultat som vi har uppnått och vad som är våra

framtida utmaningar. Dialogdagarna handlar även om att skapa tillit mellan politiker och profession. Det omedelbara resultatet är att en process kommer igång om vilka mål som bör prioriteras för nästkommande år och nämnden tar fram en handlingsplan.

Vår ledstjärna är lärandeförvaltningens verksamhetsidé: Barn, unga och vuxna ska känna: Jag kan, jag vill, jag vågar! Med glädje, engagemang, delaktighet och på vetenskaplig grund öka kunskap, kreativitet, utveckling och lust att lära. De tre fokusområdena språket, inkludering och entreprenöriellt lärande (Hatti) hjälper oss att fokusera och prioritera. Varje år har vi stärkts i att vi är på rätt väg och resultaten har succesivt höjts.

När nu hela verksamheten arbetar med Qualis ökar också vårt gemensamma systematiska kvalitetsarbete. Där kan vi arbeta med att identifiera våra utvecklingsområden mellan verksamheterna för att stärka samarbetet.

Några framgångsfaktorer som synliggjorts till halvårsbokslutet:

- Skolkuratorer och skolsköterskor beskriver hur ett närmare samarbete med de lokala elevhälsoteamen gett effekten att elever lyckats bättre i skolan. Detta har möjliggjorts genom att antalet kuratorer har ökats i förvaltningen.
- Pedagogisk intern utbildning (PIU) av våra lärarvikarier har varit ett stöd för att bättre hantera ett komplext uppdrag. -
- Återinförandet av ämneskonferenser.
- Förbättrat resultat i matematik. Här pågår det ett samarbete med Umeå universitet där vår lektor i matematik, Johan Sidenvall, kommer att disputeras.
- Det socioekonomiska tilläggsbeloppet möjliggör för skolorna att arbeta med viktiga utvecklingsfrågor utifrån lokala behov.
- Fler framgångsfaktorer redovisas under respektive verksamhetsform.

Områden att utveckla:

- Samverkan med lärosätet för att möjliggöra att fler kan läsa till lärare/förskollärare genom t ex arbetsintegrerad utbildning.
- En skolstruktur som kan möta kommande lagkrav och öka antalet legitimerade lärare per elev.
- Språket som nyckel.
- Systematiskt kvalitetsarbete i klassrummet/arbetslaget.
- Tätare samarbete mellan elevhälsan och de lokala elevhälsoteamen.
- Nyanländas lärande.

- Fortsatt arbete med den gemensamma handlingsplanen "Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa" i samverkan med SSPF (skola, socialtjänst fritid och polis).
- Fortbildningssatsningar för all personal vad gäller kunskap om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och gemensamorienterat förhållningssätt samt verktyg för stöd till lärare för att bredda basen för att möta alla barn och elever.
- Samordning av skolornas digitalisering av undervisningen.
- Grundskolans handlingsplaner behöver återigen aktualiseras så att målet om ökade kunskapsresultat blir tydlig för alla.
- Samarbetet mellan grundskolan och skolbiblioteken behöver förstärkas. Fortsatt arbete med att öka närvaron på skolan.
- Förskoleklassens och fritidshemmens betydelse för det gemensamma resultatet.
- Övergångar mellan verksamhetsformerna utifrån systematisk kvalitets arbete.
- Fortsatt utveckling av beslutstödet Hypergen som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Hypergen underlättar analyser och effektiviserar det systematiska kvalitetsarbetet.
- Fortsätta arbetet med att lyfta personer utanför arbetsmarknaden till utbildning som leder till försörjning. För det uppdraget krävs en fördelning av de kommunala medlen som gagnar en sådan utveckling.

*) De fyra målen: Höja utbildningsnivån i kommunen, Aktivt arbeta med hälso- och livsstilsfrågor, Aktivt arbeta för att barns, ungas och vuxnas inflytande ska öka, Nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling.

Förskolan

Området Utveckling och lärande är hela förskolans gemensamma förbättringsområde i Qualis och i förskolans läroplan under 2017-2018. Resultatet i förskolornas självvärdering har ökat. Det är 25 av 28 förskolor som skattar sig högt i Qualis-trappan.

Under det här läsåret har förskolan fördjupat arbetet med de olika huvudområdena språk, matematik, teknik och naturvetenskap med hjälp av vår årscykel och det systematiska och kontinuerliga kvalitetsarbetet med hjälp av Qualis.

Arbetet med Läslyftet har utvecklat pedagogernas kunskap och kompetens vilket medfört förändrade lärmiljöer och ökade möjligheter till språk-, skriv- och läsinlärning för barnen.

Användandet av kartläggning språklig medvetenhet och TRAS har bidragit till att se hur verksamheten behöver utvecklas för att stimulera alla barn när det gäller språk och kommunikation samt språklig medvetenhet.

Grundskolan

Grundskolorna har under läsåret arbetat utifrån upprättade handlingsplaner för ökade kunskapsresultat. F-6 skolorna hade sina planer och 7-9 skolorna sina. Aktiviteterna och

åtgärderna i planerna ska vara undervisningsnära och uppföljningsbara. Arbetet med handlingsplaner fungerar över lag bra men behöver förtydligas och förstärkas på några skolor. Områden som behöver utvecklas är samordningen av skolornas digitalisering av undervisningen. Planerna behöver återigen aktualiseras så att målet om ökade kunskapsresultat blir tydlig för alla.

Lågstadiet

Resultaten i ämnesproven matematik och svenska ligger på en nationellt hög nivå men trenden är att matematiken har förbättrats något och att svenskan viker. Svenskan i åk 3 är den enda indikatorn som har vikande trend i grundskolan detta år.

Viktiga faktorer för att höja resultaten är tillgången på behöriga lärare, kontinuitet i grupperingar och bemanning. Arbete med anpassningar och tidiga insatser hör till faktorer som påverkar resultaten positivt och som är värdefulla för fortsatt utveckling av arbetet med de yngsta eleverna. Personalförstärkning som lågstadiesatsningen ger möjlighet till större vuxennärvaro och större möjlighet för den enskilde eleven att få hjälp och stöd.

Utvecklingsområden är mer träning inom exempelvis uppställningsalgoritmer och skriftliga räknemetoder samt systematiskt arbete inom områdena läs och skriv men också ökad användning av digitaliseringens möjligheter i undervisningen t ex inom skrivning och bearbeta texter.

Mellanstadiet

Det är glädjande att ämnesprovet i åk 6 matematik visar på ett högre resultat i år jämfört med tidigare år. Resultaten i ämnesproven för svenska och engelska ligger på fortsatt hög nivå. Generellt märks att något kan vara på väg att hända inom matematiken då resultaten höjts något under läsåret efter en period med vikande resultat. Andelen elever med fullständigt betyg är fortsatt högt.

De metoder som lyfts fram och som är viktiga för ökade resultat är behöriga utbildade lärare, tvåläraresystemet, höga förväntningar på elevernas resultat, relationsskapande för ökad trygghet samt språkutvecklande arbetssätt. Även läxläsning och datorstöd har lyfts fram av någon skola som positivt i arbetet.

Högstadiet

På grund av omfattande fusk på nationell nivå vid de provtillfällen då matematik och engelska genomfördes kan inte resultaten analyseras i ett större sammanhang. I ämnesprovet i svenska kan vi konstatera en kraftigare ökning av resultatet detta år.

Betygen i åk 9 har förbättrats detta år och det är ett trendbrott jämfört med året innan. Både det genomsnittliga meritvärdet för alla våra elever, andelen elever med fullständiga betyg och andelen elever med behörighet till nationellt program på gymnasiet har ökat kraftigt jämfört med året innan. Vi ser att fler elever når högre betyg inom hela betygsspannet. Det är fler höga betyg och färre icke godkända betyg som delas ut.

Ökad studiero, strukturerad undervisning, intensivt arbete med anpassningar och stöd samt sambedömning ger positivt resultat.

Förskoleklassen

Utvecklingsarbete pågår utifrån läroplanens kapitel 3 och upprättad rapporteringsmall. Exempel på utvecklingsåtgärder är fortsatt arbete med Singaporematte, språklig medvetenhet, digitala verktyg, kartläggningar, språkträning, drama och musik. Även matematikundervisningen i förskoleklass är ett fokusområde för flera skolor.

Fritidshemmen

Utvecklingsarbete pågår enligt kap 4 i läroplanen. Exempel på utvecklingsområden är arbete med Friends, samtal och övningar kopplade till språket, dans, drama

Det arbetssätt vi upprättat med mall utifrån läroplanens innehåll visar sig vara mycket lyckosam och värdefull. Här kan verksamhetschef se och följa enskilda aktiviteter på skolnivå.

Grundsärskolan

Bägge grundsärskolorna rapporterar att alla elever når minst de lägsta kunskapskraven i alla ämnen. Kvaliteten är hög och bygger på individuella planer som hela tiden utvärderas och anpassas. Eleverna i grundsärskolan presterar högre resultat inom de praktiskt/estetiska ämnena. Uppföljningen av betygen är svår då det kräver vårdnadshavarens samtycke att betygen registreras.

Framgångsfaktorerna inom grundsärskolan är nära samarbete med hemmen och andra myndigheter, relationsbyggande, tät kunskapsuppföljning och en god och tillåtande skolmiljö.

Bägge grundsärskolorna är certifierade enligt Qualis med höga resultat.

Utvecklingsområdena är: Samarbete mellan olika personalgrupper, det systematiska arbetet med utvärdering samt analys och dokumentation av undervisningen.

Gymnasieskolan

Gymnasiet fortsätter att leverera goda resultat. Den genomsnittliga betygspoängen höjs igen och vi ser en förflyttning från icke godkända till godkända betyg. Noterbart är att på en del program har höjda betygsnivåer följts av en knappt märkbar minskning avseende högskolebehörighet. Detta gäller främst pojkar och yrkesförberedande program.

I ett riksperspektiv ligger Bromangymnasiet fortfarande högt. Totalt har andelen elever från yrkesförberedande program med grundläggande högskolebehörighet ökat. Men det finns fortfarande en tendens till att välja bort möjligheten till högskolebehörighet till förmån för yrkeskurser och examen. Mentorerna och lärarna på yrkesprogrammen jobbar vidare med motivation och att presentera vilka möjligheter som en behörighet leder till. Glädjande ser vi att våra yrkesprogram definitivt leder till anställningsbarhet och arbete. Andelen elever med yrkesexamen har ökat.

IM-programmet har fortfarande en stor mängd elever med annat modersmål och som också är nyligen ankomna. Trots detta, eller kanske tack vare det, har arbetsmetoder utvecklats för att finna snabba sätt för dessa elever att komma in i samhället. Andelen godkända betyg har ökat och elever når även här högre betyg än tidigare. Tydlighet i styrning av lektioner och en klar inriktning mot språk och förståelse är framgångsfaktorer. För många av våra IM-elever har jobbspår tillsammans med SFI och Vux visat sig vara framgångsrikt. För att bättre kunna möta elever som

inte nått gymnasiebehörighet har samverkan med grundskolan ökat. Rektorer för IM träffar grundskolans rektorer i ett tidigt skede.

Skolledningen har gemensamt arbetat framgångsrikt med ledarskapet. Skolledarna är idag mer direkt delaktig i vardagen och kan på ett positivt sätt bidra till främst lärarnas, och i förlängningen elevernas, positiva utveckling. En helhetssyn råder nu på Bromangymnasiet och fortbildning, föreläsningar och andra aktiviteter planeras tillsammans.

I elevenkäterna ser vi att arbetet med att utmana eleverna ska fortsätta. Det gäller även arbetet med att kombinera yrkesutbildningarna med högskolebehörighet.

Ytterligare en faktor som spelar in för elevernas möjligheter till att lyckas är hur de klarat av grundskolans betygsnivåer. Vi ser att flera elevers kunskaper inte till fullo når upp till ingångsvärdena på de nationella programmen. Vi kommer att fortsätta arbetet att nå eleverna på de nivåer de befinner sig vid starten av gymnasiestudierna. Detta är ett utvecklingsarbete som ska ske i samverkan med grundskolan.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan når väldigt bra resultat, 7 av 9 elever fick godkända betyg och 5 av 9 har idag ett riktigt arbete. Med dessa siffror ligger vi högt över rikssnittet på 22 % i arbete. Arbetet fortgår med inriktning mot anställningsbarhet och ökade kunskaper. Dag 1, år 5 är målet.

Rektor fortsätter sitt arbete med personalen omkring ledarskap i klassrummet och ett ännu bättre mentorskap i sikte.

Vuxenutbildningen och SFI

Vuxenutbildningen har fler kursstarter än tidigare och fler elever kommer till start. Andelen godkända betyg har ökat. Den främsta framgångsfaktorn är att flera yrkesutbildningar har startat i samarbete med gymnasieskolan. Annat som påverkat positivt är specialpedagogiska anpassningar och ett mer utvecklat stöd. En kurator har funnits för eleverna under året.

I svenska, såväl grund som på gymnasienivå, har eleverna nått högre betyg än tidigare. I engelska visar också eleverna på förbättringar.

Fler elever i SFI fick betyg jämfört med föregående år och färre gjorde studieavbrott. Det är en rejäl ökning av lågutbildade elever som behöver studera längre tid. Elever med högre utbildningsbakgrund, och som går den snabba studievägen, tenderar att rusa igenom och hoppar av tidigare p g a att de får jobb och kommer ut i samhället.

Framgångsfaktorer är att erbjuda sammanhållna studievägar vilket gör att lågutbildade elever kan stanna kvar och läsa alla sfi-kurser. Det leder till fler godkända betyg.

Annat som har påverkat är kollegialt lärande avseende muntlig och skriftlig bedömning. Erbjudandet av distansutbildning ger också fler möjlighet till att kombinera studier och arbete. CUL har i uppdrag att arbeta vidare just med distanslösningar.

Studie- och yrkesvägledning

Ett stort arbete har lagts ned på att utvärdera organisationen och det arbete som bedrivs.

Aktuella områden är: Prao för åk 8 o 9, prao i grundsär, Syv i yngre år, unga för unga, samverkan med andra aktörer och såklart de individuella vägledningssamtalen inför gymnasievalet. Av resultatet och döma, elevtrycket på Bromangymnasiet och att alla program är fulla med något undantag, har SYV lyckats bra med sitt arbete inför gymnasiet.

Yrkeshögskolan och Lärcentrum

När det gäller utbildning av behandlingspedagoger tog 31 av 36 examen, 27 arbetar inom området för sin utbildning. Ytterligare fyra har annat arbete eller studerar vilket är en något ökande trend.

Utbildningen av integrationspedagoger där tog 28 av 35 examen. 24 stycken arbetar inom området för sin utbildning och ytterligare tre arbetar inom andra områden. Vid mätningen var en arbetslös vilket är en avtagande trend.

Inom Lärcentrum sker samverkan med kommuner, region och även nationellt med syfte att öka möjligheterna till Hudiksvalls medborgare att utbilda och fortbilda sig. Lärcentrum har platsförlagda utbildningar och kontakter med andra utbildningsaktörer. Hittills har arbetet varit lyckosamt och vi har en stor mängd elever som ryms inom Lärcentrum, allt ifrån VVS-ingenjörer till läkarsekreterare. Arbetet och ansvaret med att slussa in examinerade gymnasister mot läraryrket finns också inom Lärcentrum. Under tre års tid har ett antal elever fått möjlighet att känna på yrket som lärare samtidigt som man läst en grundläggande pedagogikkurs mot högskolan i Gävle. Vi har benämnt detta som mellanår lärare.

Lärvux

Alla elever har klarat kursmålen! Alla som gått under våren 2018 söker för att studera vidare, exempelvis i engelska.

Utarbetande av delkurser i alla grundläggande ämnen gör att det blir tydligare, mer konkret samt fler kortsiktiga mål. Detta leder i sin tur till att det blir lättare att klara av studierna. Lärvux marknadsförs också mot gruppboenden och daglig verksamhet, allt för att kunna erbjuda fler möjlighet till studier.

Verksamhetsservice

Under verksamhetsservice ryms alla de funktioner som förvaltningen, och andra, inte skulle klara sig utan: Caféter, reception, vaktmästare, arbetsmarknadsinsatser, flytthjälp och tekniker. Samverkan med regionen, videokonferens, att upprätta fysiska möjligheter för distansstudier, ordna studiemiljöer för de många elever som har Hudiksvall som studieort, är områden där verksamheten verkligen ligger i framkant.

Centrala elevhälsan

För att ge barn och elever större möjligheter till att nå kunskapskrav och mål har Centrala elevhälsan ett stort uppdrag vad gäller att fortbilda och stödja pedagogerna. Uppdrag och utbildning som har efterfrågats från såväl förskola som skola har gällt anmärkningsvärt hög andel pojkar och beteendeproblem.

Närmare samarbete med de lokala elevhälsateamen har gett effekten att elever lyckats bättre i skolan. Årets betyg i åk 9 ses som en indikator på detta.

Elevnärvaro

Grundskolan

Skolorna rapporterar att de arbetar systematiskt och skyndsamt utifrån våra närvarorutiner. Närvarosiffrorna är oförändrade detta år jämfört med föregående men utifrån skolornas rapporter verkar det finnas förändringar inom närvaron som är positiva. Antalet elever med problematisk frånvaro verkar minska.

Goda relationer, trygghet och studiero samt ett effektivt arbete med anpassningar och stöd är viktiga faktorer som påverkar närvaron. En annan viktig faktor är elevhälsans arbete på skolan och deras förebyggande och främjande arbete bland eleverna. Fungerar dessa faktorer väl är närvaron hög på skolan. Närvaron minskar med stigande ålder och den problematiska frånvaron ökar med stigande ålder.

Gymnasieskolan

Fokus på elevnärvaro har lett till att den ogiltiga frånvaron minskat men totalt har frånvaron ökat något. En anledning till elevfrånvaro som lyfts fram av vissa program är att man upplever att eleverna arbetar samtidigt som de studerar och därför har man en relativt hög frånvaro.

Då man ser sambandet mellan närvaro och bättre måluppfyllelse och vissa program finns det fortfarande ett arbete att göra för att förbättra elevnärvaron.

Vi ser inte någon direkt förbättring av resultaten för elevnärvaron till följd av årets föreläsningar. Däremot kan vi se att vårt fokus på området lett till tankar om arbetssätt som främjar elevnärvaro vilket i förlängningen kan ge bättre resultat. Dessa arbetssätt handlar om att skapa hållbara relationer mellan lärare och elev.

Gymnasiesärskolan

Utan att ha hårda fakta uppfattar rektor att frånvaron minskat. De har haft extra fokus på området och samarbetat på ett ännu tydligare sätt med elevhälsan.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

LÄRANDENÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Aktivt arbeta med hälso-och livsstilsfrågor

Sammanvägda forskningsanalyser på så väl nationell som riksnivå visar att gå ut grundskolan med godkända betyg är en stark skyddsfaktor mot psykisk ohälsa. Forskning har visat att ju fler källor till negativ stress tidigt i livet, desto större blir risken för negativa konsekvenser senare i livet. Exempel på riskfaktorer på individ nivå: 1) Bristande språklig förmåga med svårigheter att sätta ord på tankar och känslor. 2) Inlärningssvårigheter, framför allt läs-och skrivsvårigheter. 3) Bristande självkontroll med en låg tolerans för frustrationer. 4) Bristande socialkompetens, svårt att få och behålla vänner. 5) Bristande självförtroende och en negativ självuppfattning (MIND).

BRIS (Barnens rätt i samhället) lyfter även fram riskfaktorer som att växa upp i en familj där det finns problem med missbruk, psykisk ohälsa eller våld samt frånvaro av trygga vuxna. Även sömnproblem och skärmtid lyfts upp som faktorer som kan påverka.

Genom forskning vet vi att legitimerade lärare är den enskilt viktigaste faktorn för att elever i grundskolan skall lämna grundskolan med fullvärdiga betyg.

Genom en ny skolstruktur kan Hudiksvalls kommun ge fler elever mer samordnat och individuellt stöd enligt skollagen och fler elever kan undervisas av legitimerade lärare. Det innebär att med en ny skolstruktur kan högre kvalitet på undervisningen uppnås.

Följande ändringar i Skollagen träder i kraft 1 juli 2019:

- Garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet.
- Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Lag (2018:1098).

Utifrån den nationella överenskommelsen "Stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa" pågår ett samarbete mellan regionen, kommunerna och förvaltningarna gällande utveckling av arbetet kring psykisk hälsa. En gemensam handlingsplan har arbetats fram för 2017 och 2018 på så väl regional nivå som på kommunal nivå. Barn och unga till och med 24 år är prioriterade i arbetet.

Den kommunala handlingsplanen innehåller tre utvecklingsområden för förskolan och skolan. Styrgrupp för att genomföra handlingsplanen är SSPF. De tre utvecklingsområdena är:

*Barn/ ungdomar med hög skolfrånvaro Asylsökandes/ nyanländas psykiska hälsa *Tidiga insatser i skolan*

Förskolans värdegrundsarbete ligger som en plattform för arbetet med hälso- och livsstilsfrågor. Barn och föräldrar trivs och är till stor del nöjda och trygga med verksamheten i förskolorna. Förskolornas tillsyns- och uppsiktsrutiner bidrar till trygghet och trivsel. Samtliga förskolor arbetar utifrån handlingsplanen för en kemikaliesmart förskola.

Förskolan har ett bibehållet resultat på enkätfrågan i Qualis till vårdnadshavarna: "Förskolan erbjuder bra mat" som svarar att de till 90 % instämmer i påståendet. Rutinen kring firande av högtider och traditioner lever i förskolorna där arbetssättet har förändrats från att fira med sockerhaltiga livsmedel till att fira med roliga aktiviteter

Förskolornas innehåll och miljöer erbjuder tid för både vila, aktivitet och rörelseglädje på olika sätt.

Fem grundskolor inklusive en grundsärskola och 25 av 28 förskolor är miljöcertifierade enligt Grönflagg

Skolorna bedriver ett arbete med eleverna som syftar till en sund livsstil och hälsosamma vanor. Det syns i de oförändrade, men förhållandevis höga siffrorna, men skolorna ska göras uppmärksam på att arbetet bör intensifieras. Målet måste vara att alla elever inser vikten av en sund hälsosam livsstil.

Elevhälsan har systematiserat sitt arbete för att arbeta mer förebyggande. Det har inneburit att ett årshjul har upprättats för arbetet med åk 4-6 och gymnasiesärskolan.

Ett fokus har legat på att utveckla mottagandet av elever i åk 7 med enskilda samtal. Nya forskningsbaserade metoder som *Inquiring Mindset* håller på att implementeras som metod i elevhälsan där man på ett medvetet sätt ställer frågor som utvecklar elevens kritiska tänkande, beslutsfattandet och problemlösningsförmågan.

I grundsärskolan pågår ett aktivt arbete för deltagande i idrott och hälsa samt arbete mot alkohol och tobak.

Bromanpusslet är ett arbetssätt på gymnasiet och gymnasiesärskolan där värderingar stöts och blöts i klasserna vilket bidrar till en trevlig stämning på skolan. Under året har också bedrivits aktiviteter över programgränserna där fokus varit på förståelse och välmående. Den psykiska ohälsan möts med ett systematiskt arbete där lärare, skolledare, arbetsterapeuter samt elevhälsan samverkar. Arbete mot psykisk ohälsa har inneburit en ökad samverkan med skola-socialtjänst-polis och fritid.

Skolan fortsätter att arbeta med insatser som ska leda till ökad fysisk aktivitet, programinsatser, samt skolövergripande föreläsningar och aktivitetsdagar. En stor del av eleverna utövar fysisk aktivitet regelbundet, dock ser vi en viss nedgång i år 1. Det är ytterligare en utmaning för skola, föräldrar och elever.

Under året bedrivs arbete för att främja drog och tobaksfri skola. Här samarbetar elevhälsa och lärare till att informera och uppmuntra avhållsamhet. Överlag hålls användandet av tobak på en låg nivå, ja till och med en förbättring sett till förra året.

På IM-programmen har ett framgångsrikt arbete avseende hälsa och livsstil bedrivits och detta under ledning av en förstelärare och med stöd från Skolverket. Medvetenhet om förhållandet mellan hälsa, kost och fysisk aktivitet har belysts och prövats. Via olika insatser har förhållandet mellan mående och framgångsrikt studerande lyfts fram och påvisats.

Gymnasiesärskolan arbetar vidare med att öka medvetenheten kring fysisk aktivitet. Den förstärkta resursen kring idrott och hälsa fortsätter och i övrigt försöker skolan att lägga in aktiviteter under skoldagen.

Få nyttjar alkohol och tobak men insatser pågår kontinuerligt för att få till en ännu bättre statistik och mående. Drogproblem hanteras enligt uppdragna linjer och i samarbete med elevhälsan. Skolsköterskan har hälsosamtal varje år och även samtal löpande under året. Personal och elever arbetar med hälsoteman och arbetar nära eleverna där de samtalar om droger och hälsa. Eleverna var även med på gymnasieskolans kampanj mot rökning.

LÄRANDENÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Aktivt arbeta för att barns, ungas och vuxnas inflytande ska öka

Barn och elever ska ges inflytande över sin utbildning. De ska fortlöpande stimuleras till att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formen för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Arbetet pågår för att organisera dialogmöten mellan lärandenämndens arbetsutskott och elevråden i grundskolans åk 7-9 och gymnasiet enligt beslut. Utifrån lärandenämndens initiativ så ges även andra nämnder möjlighet att diskutera sina frågor med ungdomarna.

I förskolan är barnets delaktighet i lärprocesserna en utgångspunkt för verksamheten och barnens intressen och nyfikenhet utgör grunden för verksamhetens innehåll och utformning. Förskolans barnenkät visar att de får välja vad de vill göra.

Arbetet med digitala verktyg gör det möjligt att tillsammans med barnen reflektera kring olika aktiviteter. Det systematiska kvalitetsarbete förstärks genom t ex utvecklingssamtalen där barnen medverkar kring sitt eget lärande i Unikum.

Grundskolorna arbetar formellt med elevernas inflytande på likartat sätt. Eleverna är organiserade i elevråd, klassråd för allmänna frågeställningar men också i biblioteksråd, fritidshemråd, matråd, miljöråd m.fl. för mer specifika frågor. Skolorna arbetar med elevernas inflytande över undervisningen och mer praktiskt genom att de får möjlighet att göra egna val i vardagen då eleven tränar ansvarstagande och konsekvenstänk. Det framgår i skolornas rapportering att arbetet med elevernas inflytande är omfattande och sker på olika sätt men också att arbetet ska utvecklas och förstärkas. En del skolor rapporterar förbättrade resultat i de elevenkäter som genomförs.

Det man behöver arbeta mer med är att få eleverna att få kunskap om sitt eget lärande och därigenom ökat inflytande. Detta kan ske via t ex Unikum. Skolorna bör tydligare fokusera på och utvärdera elevernas inflytande genom att analysera elevenkäter samt utveckla stödjande forum på skolorna inom olika frågeområden.

När det gäller särskoleelevernas upplevelse av inflytande och delaktighet är värdena höga och stigande. Skolorna jobbar med klassråd, elevråd, matråd och eleverna är delaktiga i planeringen av undervisningen. Eleverna har egen planering på schemat där man tillsammans med lärare och pedagogisk resurs planerar delar av ett arbetsområde för veckan om vad, hur och när en del av arbetet görs.

Bägge grundsärskolorna är certifierade enligt Qualis med höga resultat inom detta område.

Bägge grundsärskolorna behöver utveckla arbetet med att koppla planering och dokumentation till forskning och nya metoder

Gymnasieelevernas möjligheter till formell delaktighet i skolan fungerar. Klassråd, programforum och elevråd har sin självklara del under läsåret. Det finns en uppenbar skillnad mellan programmen och hur eleverna uppfattar sina möjligheter till att kunna påverka sitt eget lärande och sin vardag i skolan. Generellt kan man säga att yrkesprogrammen anser att de har bra och dagliga möjligheter till påverkan samtidigt som de högskoleförberedande programmen har högre krav på delaktighet. Skolan jobbar vidare med ledarskap i klassrummet samt coachande samtal där syftet är att hitta rätt i samarbetet med eleverna.

Arbetet med vuxenelevs inflytande innefattar studie och yrkesvägledning, rådgivning och samtal inför och under studierna. I dessa samtal påverkar eleven sin egen studieplan. Utifrån vald studieväg har eleven möjlighet att påverka kursernas utformning, innehåll och tidsplanering. Detta är viktigt för att eleven ska lyckas. Det genomförs så kallade vuxenutbildningsråd, där representanter från de studerande, träffar personalrepresentanter och skolledning för samtal kring förbättringsåtgärder i stort som smått. Vid varje upprop och kursstart informeras tydligt om elevernas rätt till inflytande. Eleverna deltar i ett vuxenutbildningsråd två gånger per år. Kursplaneringar görs i samråd med alla elever. Specialpedagog och undervisande lärare ser till att anpassning sker där det krävs och alltid i samråd med berörda elever.

De studerande på Yrkehögskolan ges möjlighet att påverka utbildningens innehåll och genomförande. Vi arbetar för att de studerande ska ta en aktiv del i arbetet med vidareutvecklingen av utbildningarna. Alla utbildningar har minst en studeranderepresentant med i utbildningens ledningsgrupp. Återkoppling och dialog sker minst fyra gånger per år på ledningsgruppsmöten. Alla delkurser utvärderas och resultat lyfts på mötet samt ut till de studerande i klassen. En slututvärdering sker vid varje utbildnings slut. Den tas sedan upp i ledningsgruppens kvalitetsarbete och i anordnade branschdagar för att lyfta in synpunkter. Vid individuella mentorssamtal följer utbildningsledarna upp varje individs aktiva del i utvecklingen av utbildningen.

LÄRANDENÄMNDENS VERKSAMHETSMÅL

Nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på. Värdegrunden bygger på människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor. Det är dessa värden som ska förmedlas och gestaltas inom verksamheten. All personal ska också främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Förskolorna har stort fokus på förskolans värdegrundsarbete och värdegrundspussel och samtliga förskolor har en fungerande rutin att anmäla och utreda kränkande behandling i LISA. En ökad medvetenhet hos personal och chefer har inneburit ett fördjupat arbetet med förankrade metoder som bygger på kunskap, erfarenhet och forskning. En gemensam samsyn i värdegrund, barnsyn, kunskapssyn är ett systematiskt kvalitetsarbete som behöver fortsätta utvecklas i hela förskolan, i alla arbetslag och i alla barngrupper.

Förskolan arbetar med olika metoder för att samtala med barnen om olika etiska dilemman och livsfrågor genom olika material som förskolan har tillgång till.

Hälsosamtalen som skolsköterska gör i åk 8 visar på hög trivsel och låg andel kränkande behandling hos eleverna. Dock förekommer kränkningar både mellan elev-elev och vuxen- elev vilket behöver uppmärksammas och åtgärdas. Andelen elever i de yngre åldrarna som själv blivit utsatt eller som vet någon som blivit utsatt för kränkningar har minskat.

De elevenkäter som genomförts och de utvärderingar som gjorts av planerna mot diskriminering och kränkande behandling i skolan och av hälsosamtalen visar att värdena för trivsel, trygghet, mat, sömn och studiemotivation generellt är höga. Flertalet skolor rapporterar att det är ett positivt klimat bland eleverna. Några utmaningar lyfts fram såsom skärmtid och födoämnesallergier där någon enstaka skola märkt en negativ trend. Arbetet med rörelse, integration, aktiviteter på lektioner och raster är omfattande. Några skolor arbetar vidare med att förbättra studie ron. Antalet elever som röker, snusar eller brukar alkohol rapporteras som litet. Rastaktiviteter framhålls som mycket positivt för att motverka utanförskap och otrygghet på raster. Lyckade rastaktiviteter verkar leda till förbättrat undervisningsklimat.

Utvärderingar visar att alla elever trivs i grundsärskolan och att det rapporteras väldigt få trakasserier, diskrimineringar och kränkande behandlingar i LISA. Skolinspektionens utvärdering av verksamheten visade på god måluppfyllelse inom detta område.

Eleverna på Bromangymnasiet trivs överlag på skolan och känner sig trygga i vardagen. Trots detta behöver skolan fortsätta att arbeta med mentors arbetssätt och med att öka tydligheten i relationerna till eleverna. Fortfarande bedriver programmen och skolan som helhet ett målmedvetet arbete för att förebygga och uppmärksamma kränkningar och oroligheter. Uppmärksamheten har skärpts och det har rapporterats fler registrerade fall vilket är en klar och tydlig indikation på att arbetet blivit bättre. Under året har skolan haft en trygghetsledare anställd, vilket lett till att såväl elever som personal fått ett ännu bättre stöd i arbetet med att trygga arbetsmiljön. Ytterligare en framgångsfaktor är det nu upparbetade samverkansorganet SSPF, Skola-Socialtjänst-Polis och Fritid i samverkan.

Gymnasiesärskolan är delvis involverad i Glada Hudik-teatern, både i teaterprojekt och projektet "Barn föds inte med fördomar", där budskapet är att integration inte handlar om att alla ska bli lika. Det handlar om att lära sig acceptera, och uppskatta, att vi är olika. Detta stärker eleverna på Gymnasiesärskolan och ger dem en större förståelse hos gymnasieeleverna och i samhället. Det ger också större möjligheter till APL-platser och gör att eleverna på Gymnasiesärskolan kan sträcka på sig och gå med huvudet högt. Det ger självkänsla och självförtroende. Bromanpusslet används för att ge handfast insikt i hur relationer ska upprätthållas och hur klimatet kan påverkas positivt.

Plan för arbete mot kränkande behandling i vuxenutbildningen finns och arbetet med att göra den till allmångods för alla, personal och elever pågår kontinuerligt. I introduktion av ny elev lyfts den fram och tydliggörs. I svalt av #metoo har arbete gjorts med all personal för att tydliggöra den värdegrund som arbete skall ske utifrån. Fortfarande har de ett lågt antal anmälda kränkningar men uppmärksamheten, och angelägenheten av detta, har ökat.

KOMMUNFULLMÄKTIGES VERKSAMHETSMÅL

Minska sjukskrivningarna

Titel	2016	2017	2018	Trend
Sjukfrånvaro ack (%) LÄR (delår)	7,8%	7,9%	7,0%	↘
Sjukfrånvaro mer än 59 dagar (%) LÄR (delår)	60,6%	56,7%	53,2%	↘

Förvaltningens sjukskrivningstal har minskat. I förskolan, grundskolan, gymnasie- och gymnasiesärskolan har sjukfrånvaron minskat men i grundsärskolan och på vuxenutbildningen har den ökat. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet för att öka frisknärvaron och hälsostatusen hos varje medarbetare sker kontinuerligt i alla verksamheter. Samtliga förskolor har en skriftlig handlingsplan för en ökad frisknärvaro och de planerna utgår från den övergripande handlingsplanen för verksamheten i förskolan. Cheferna i förvaltningen arbetar effektivt med rehabfrågor och följer upp enskilda fall så att det blir lättare att komma tillbaka i arbete. I både grundskolan och gymnasieskolan har de förbättrade förutsättningarna för rektors arbetssituation och ledarskap resulterat i ökad närvaro av rektor ute i verksamheterna. Detta gynnar både rektors och medarbetares hälsa och tillfredsställelse i sitt uppdrag vilket inte minst medarbetarundersökningen 2017 visade. I förskolan genomför man just nu en liknande förändring för att skapa samma förutsättningar där.

Medarbetare

Titel	2017	2018	Trend
Antal anställningar delår	1 393	1 317	↘
Antal årsarbetare delår	1 216	1 201	↘
Antalet tillsvidareanställningar delår	1 076	1 071	↘
antalet visstidsanställningar och timavlönade delår	317	246	↘

Antalet anställda, antalet årsarbeten och antalet tillsvidareanställda har minskat i förvaltningen. Inom den centrala elevhälsan har antalet årsarbetare ökat med hjälp av statsbidrag. Detta gäller skolsköterskor och skolkuratorer. En positiv effekt har varit att denna personalgrupp har fått utökad tid i 7-9 skolorna och därmed möjlighet att kunna arbeta mer främjande i sina elevhälsoteam på skolorna.

Minskningen av antalet tillsvidareanställda i förskolan beror till viss del på att många förskollärare har valt att avsluta anställningen på grund av arbetssituationen och på grund av tuffa budgetanpassningar det sista kvartalet 2017. Rekryteringen av nya förskollärare utifrån behovet är ett mycket svårt, stort och viktigt uppdrag då vi konkurrerar med hela riket. Förskollärare är en förutsättning för att vi ska kunna fullgöra uppdraget att erbjuda alla barn en undervisning av hög kvalitet.

Andelen anställda med tillsvidareanställning i grundskolan har ökat i förhållande till andelen som har visstidsanställning eller är timavlönade, som har minskat stort. Utvecklingen har troligtvis att göra med den ekonomiska verkligheten som våra skolor befinner sig i där effektiviseringar är nödvändiga. Den ökade andelen tillsvidareanställda kan bidra till ökad kontinuitet inom skolan

och motverkar den ryckighet och otrygghet som kan uppstå i samband med personalbyten. I grundskolan har antalet anställda, antalet årsarbeten och antalet tillsvidareanställda ökat. I gymnasie- och gymnasieskolan har antalet anställda minskat, en effektivisering av verksamheten.

Inom vuxenutbildningen har en viss ökning av både tillsvidare- och visstidsanställda skett, att härleda till ökning på SFI samt de yrkxkurser som vi så framgångsrikt genomfört.

Alla chefer i de olika skolformerna lägger ner en betydande del av sin arbetstid på rekrytering och kompetensförsörjning. Förvaltningen efterfrågar mer kommunövergripande satsningar på rekrytering och satsningar för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Det är stora svårigheter att rekrytera behöriga lärare och förskollärare vilket får konsekvenser för barn och elever, medarbetare och chefer i organisationen. Trots svårigheterna ser vi en positiv trend då de preliminära siffrorna visar att andelen behöriga lärare har ökat något, detta gäller dock inte förskolan. Förvaltningen ska analysera vilka åtgärder som kan ligga bakom denna troliga ökning när/om vi får siffrorna bekräftade.

Kvantiteter

Åtagande nämnd 2018			
Kvantiteter	Antal/volym	Prognos jan-dec	Avvikelse
Barn i förskola	1 725,0	1 770,0	45,0
Barn i fritidshem	1 412,5	1 399,0	-13,5
Elever i förskoleklass	395,5	392,5	-3,0
Elever i årskurs 1-9	3 849,5	3 859,0	9,5
<i>varav till annan kommun</i>	40,0	30,5	-9,5
<i>varav från annan kommun</i>	26,0	21,0	-5,0
Elever i grundskola	41,0	39,0	-2,0
Elever i gymnasieskola	1 286,5	1 300,5	14,0
<i>varav till annan kommun</i>	247,5	238,0	-9,5
<i>varav från annan kommun</i>	283,0	276,5	-6,5
Elever i gymnasieskola	33,5	36,0	2,5

Den skolform som avviker mest från budgeterat antal elever är förskolan, där prognosen för 2018 är att det blir ca 45 fler förskolebarn än åtagandet i budget.

Antalet elever från andra kommuner inom både grundskola och gymnasieskola ser ut att bli färre och samma prognos gäller för elever till andra kommuner och fristående. Dessa prognoser är mycket osäkra i detta läge eftersom elever fortfarande byter skolor då den nya terminen inte har pågått så länge.

Investeringar per projekt

Investering	Utfall	Budget	Årsprognos	Avvikelse
Projekt (tkr), projektnummer	2018-08-31	(inkl TA fr 2017)		
Investeringar Broman	328	1 000	1 000	0
Broman ombyggnad reception	639	1 116	1 116	0
Inventarier med anledning av vitesföreläggandet	1 643	3 855	3 855	0
Summa	2 610	5 971	5 971	0

Internleasing	Utfall	Budget	Årsprognos	Avvikelse
Projekt (tkr), projektnummer	2018-08-31	(inkl TA fr 2017)		
Möbler Ede skola	136	0	136	-136
Summa	136	0	136	-136

Lärandeförvaltningen förfogar över knappt 6 miljon i investeringsmedel 2018 medan övriga investeringsmedel som avser förskolor och skolor hanteras på tekniska förvaltningen.

För investeringar som ska minska städkostnaderna för förvaltningen, t.ex. stängda höghöjdsskåp, finns en investeringsbudget på nästan 4 mkr. För Bromans ombyggnation av reception finns drygt 1 mkr och för övriga investeringar Broman finns 1 mkr. Prognosen är att dessa investeringsbudgetar kommer att förbrukas under året.

Den investering som hittills har gjorts under året som saknas investeringsmedel och därför blir en internleasing är inköp gjorda till grundskolan.

Särskilda uppdrag

Titel	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Ökad andel ekologiska produkter	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	
Inrätta familjecentraler Hudiksvall, Delsbo inom ram	2015-01-01	2018-12-31	⏸ Väntar	
Nämnden har beslutat att öppna en Öppen förskola i den planerade familjecentralen i Hudiksvall.				
Väl fungerande arbetsorganisation - delaktighet	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	

Medarbetarundersökningen 2017 visade på en ökning i svarsfrekvens 2015 68%, 2017 86% en signifikant ökning av resultatet inom samtliga frågeområden. Hållbart medarbetarengagemang visade även den på ett förbättrat resultat.

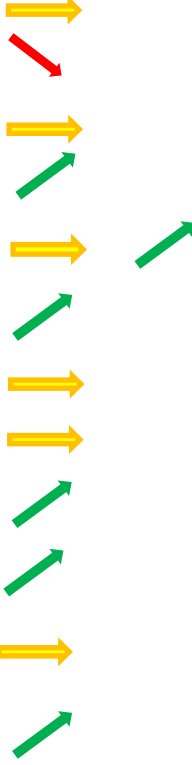
System för medarbetarna att kunna göra lönekarriär	2015-01-01	2018-12-31	✓ Färdig	
Vi har ett system som säkerställer att alla medarbetare har möjlighet att göra lönekarriär.				
Skapa innovationsrika och entreprenörvänliga miljöer	2015-01-01	2018-12-31	▶ Påbörjad	
Entreprenöriellt lärande är ett prioriterat område i förvaltningen. Det finns en styrgrupp (presidiet) och en av nämnden tagen Strategi för entreprenöriellt lärande. Samtliga skolformer har en handlingsplan för entreprenöriellt lärande och studie- och yrkesvägledning. Arbetsgruppen för entreprenöriellt lärande består av 5 representanter från förvaltningen och 8 representanter från arbetsliv/näringsliv. Hudiksvalls kommun lärandeförvaltningen har i samarbete med RISE, Fiber Optik Vally och Högskolan i Gävle blivit beviljade ett VINNOVA projekt Vässta skolan. Tillsammans med näringslivet arbetar vi för att skapa ett intresse för studier.				
Redovisa användning av statliga medelflyktningmottagande	2016-01-01	2018-12-31	✓ Färdig	
Mottagningsenheten har flyttat in i sina lokaler, där eleverna genomgår kunskaps test innan de placeras ut på de olika skolorna. Organisationen har förstärkts med, fler lärare, studiehandledare, kuratorer och skolsköterska.				
Se över kostnad för införande av HBTQ-certifierad förskola	2016-01-01	2016-12-31	✓ Färdig	
Från bokslut 2016. Kostnaden för en förskola 350 000 kr för samtliga förskolor(29) ca 10 000 000 kr.				
Öka barns och ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser	2017-04-24	2018-12-31	▶ Påbörjad	
Arbetet pågår för att organisera dialogmöten mellan lärandenämndens arbetsutskott och elevråden i grundskolans åk 7-9 och gymnasiet enligt beslut. Utifrån lärandenämndens initiativ så ges även andra nämnder möjlighet att diskutera sina frågor med ungdomarna				
Minskning av barngruppernas storlek i förskolan	2015-01-01	2015-12-31	▶ Påbörjad	
Under åren 2015-2017 arbetade förskoleverksamhet för att minska antalet barn i barngrupperna med bra resultat. Åtgärder för att få en budget i balans 2017 innebar ökat antal barn i barngrupperna vilket även gett effekter på 2018. Uppdraget från nämnden är att fortsatt minska antalet barn i barngrupperna till 2016 nivå.				
1 mkr extra till sommarskola och resurstid högstadium, gymnasium	2015-01-01	2015-12-31	✓ Färdig	
Från bokslut 2015. Sommarskola genomförs inom grundskolan i år 8 samt för en grupp nyanlända. Förstärkning av resurser år 7-9.				

7,5 mkr/år färdighetsträning i skolan = ökad bemanning	2015-01-01	2015-12-31	✓ Färdig	
Från bokslut 2015. Resursfördelningssystemet är ändrat så att mer resurser fördelas till åk 1-3 from jan 2016.				
Omsorgsutbildning i CULs verksamhet	2015-01-01	2018-12-31	✓ Färdig	
Från bokslut 2015. Omsorgsutbildning bedrivs som vuxenutbildning				
Utreda - anställning av genuspedagog	2015-01-01	2015-12-31	✓ Färdig	
Från bokslut 2015. Lärandeförvaltningen har genuspedagoger i såväl förskolan som i skolan.				
Manifesterar kommunens hållning i HBTQ- och integra- tionsfrågor under 2018	2017-08-21	2018-12-31	✓ Färdig	
Inga nya projekt startas upp som inte är kostnads- neutrala och kan leda till förbättrad och effektivare verksamhet	2017-08-21	2018-12-31	▶ Påbörjad	
Förvaltningen har tagit fram en lista över lärandeförvaltningens prioriterade områden 2018. Utgångspunkter för prioriteringar. Kommunfullmäktiges tre prioriterade mål, Budget 2018, nämndens mål, nämndens handlingsplan, internkontroll, överenskommelser nätverk välfärd, psykisk ohälsa SSPF, förändringar av lag, läroplaner och kursplaner som huvudmannen ansvarar för. Då nya utredningar eller projekt återopas ställs frågan är det i linje med nämndens prioriteringar, skall något annat utgå.				
Tillskapa extra- tjänster grundskolan för att förstärka vuxennärvaron, tex skolvårdar	2017-08-21	2018-12-31	▶ Påbörjad	
Totalt 9 extratjänster i grundskolan. Näsvikens skola, 2 lärarassistenter (1 utbildningskontrakt, 1 utvecklingsanställd) Njutångers skola, 1 lärarassistent (ungdom från enig) Håsta skolan, 4 lärarassistenter (2 extratjänster, 2 utvecklingsanställda) Enångers skola, 1 lärarassistent (extratjänst) Västra skolan, 1 lärarassistent (extratjänst) 1 kök (extratjänst) Björkbergs skola, 1 lokalvård (extratjänst) Östra skolan, 1 lärarassistent (extratjänst) Ede skola, 1 lärarassistent (extratjänst) 1 lokalvård (extratjänst) Skolorna har även teambildning med vårt Hede Glada Hudik projekt. Där jobbar 8 extratjänster				
Arbeta efter Staminamodellen som ett led i att förbättra	2017-08-21	2018-12-31	⏸ Ej påbörjad	

arbetsmiljön och öka frisknärvaron				
Stödja förenings- livet och civil- samhället genom att stötta "idéburet offentligt partnerskap"	2017-08-21	2018-12-31	 Ej påbörjad	

Ingela Rauhala
förvaltningschef lärandeförvaltningen

Bilaga 1. Kvalitativt åtagande, bedömning av uppfyllelse

Åtagande	Indikatorer eller kort redovisning av bedömningen	Resultat Preliminära (resultat föregående år, 2017)	Trend
Samhällstjänster av högsta kvalitet:			
Höja utbildningsnivån i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - andel (%) av samtliga elever i åk 3 som nått kravnivån i samtliga delprov i nationella proven för matematik och svenska - andel (%) elever med fullständigt betyg i åk 6 - andel (%) elever med fullständigt betyg i åk 9 - genomsnittligt meritvärde (grundskola åk 6 och 9) - andel (%) elever behöriga till något nationellt program på gymnasiet - andel (%) elever med en gymnasieexamen - genomsnittligt betygspoäng av de elever som tagit gymnasieexamen - andel (%) elever med grundläggande behörighet till högskola fr yrkesprogram - andel (%) av totalt antal antagna inom vuxenutbildningen (gy) som aldrig började - andel (%) av de som började vuxenutbildningen (gy) som avbröt kurserna - andel (%) godkända betyg av påbörjade kurser inom vuxenutbildningen (gy) - - andel elever som instämmer i "Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i de olika ämnena", " Jag får veta hur det går för mig i mina studier" och "Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen". (Qualis enkät, gymnasiet) 	Ma: 72 % (69 %) Sv: 71 % (80 %) 83 % (84 %) 77 % (66 %) 213,6 (214,8), 223,0 (206,5) 82 % (75 %) 94 % (94 %) 14,4 (14,4) 40 % (35 %) 18 % (34 %) vårterminen-18 16 % (17 %) vårterminen-18 77 % (73 %) vårtermineen-18 69 % 62 % 83 %	
Blomstrande näringsliv:			
Höja utbildningsnivån i kommunen	Se indikatorer ovan.		

Attraktiv och hållbar livsmiljö:			
Aktivt arbeta med hälso- och livsstilsfrågor	<ul style="list-style-type: none"> - andel elever som alltid deltar på lektionerna i idrott och hälsa Hälsosamtalen i åk 7/8 - andel elever som idrottar/motionerar/rör på sig minst 1 gång per vecka, Hälsosamtal åk 1 gy 1 - andel elever som aldrig dricker alkohol. Hälsosamtalen i åk 7/8 - andel elever som aldrig röker. Hälsosamtalen i åk 7/8 - andel elever som aldrig snusar. Hälsosamtalen i åk 7/8 - andel elever som är rök- och snusfri, Hälsosamtal åk 1 gy -antal miljöcertifierade förskolor och skolor 	<p>91 % (92 %)</p> <p>75 % (81 %)</p> <p>91 % (93 %)</p> <p>97 % (96 %)</p> <p>98 % (97 %)</p> <p>85 % (82 %)</p> <p>25 förskolor och fem grund/grundsärskolor, 30 (29) enheter har fått certifieringen Grön Flagg.</p>	
Aktivt arbeta för att barns, ungas och vuxnas inflytande ska öka	<ul style="list-style-type: none"> - andel elever som instämmer i ”Lärarna på min skola tar hänsyn till elevernas åsikter” (Qualis enkät gy) 	62 %	
Nolltolerans mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling	<ul style="list-style-type: none"> - andel elever som trivs i skolan (Qualis enkät gy) - andel elever som instämmer i ”Om jag skulle bli mobbad eller trakasserad vet jag att jag får hjälp av de vuxna i skolan” (Qualis enkät gy) - andel elever som ”Vet någon i skolan som blir retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad av andra elever” ” Hälsosamtalen i åk 4 (408 elever) och 8 (344 elever) - andel elever som ”Själv blir retad, utstött eller på annat sätt illa behandlad av andra elever. Hälsosamtalen i åk 4 och 8 - andel elever som ” Själv blir retad eller utstött av vuxna på skolan”. Hälsosamtalen i åk 4 och 8. 	<p>81 %</p> <p>70 %</p> <p>17 % (30 %), 11 % (13 %)</p> <p>11 % (15 %), 3 % (2 %)</p> <p>2 % (1 %), 3 % (2 %)</p>	